

DZIENNIK WILNENSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 9 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

TEATR POLSKI. GMACH «LUTNIA» (S-to Jerska № 6.)
»ZRZESZENIE ARTYSTÓW DRAMATYCZNYCH«
Dziś, we czwartek, 19-go czerwca 1919 r.
PO RAZ TRZECI

„NA ZAWSZE”

dramat z czasów powstaniowych 1863 roku Lucjana Rydla.
Początek o godz. 7 1/2 wieczorem.

Kasa czynna jest codziennie od godziny 11—1 i od 5—7 wieczorem.

Zapowiedź: W sobotę, 22-go czerwca «Ich czworo» sztuka Gabrieli Zapolskiej.

SALA „LUTNIA” — S-to Jerska № 6.

Jutro, w piątek, 20 czerwca 1919 r.

2-gi KONCERT SOLOWY

Heleny Szymo-Kulickiej, członkini zespołu im. St. Moniuszki (fartepjan)
i Samuela Kontorowicza (skrzypce), z udziałem Władysława Kleszczyńskiego (deklamacja).

PROGRAM:

I	II
Sonata № 5. F-dur. op. 24 I. v. Beethoven	Fant. na temat «Fausta» Gounod-Sarasate
Romans I. Swendsen	Wyjtki z «Nocy listopad.»
Walc № 14. B-moll Fr. Chopin	«Warszawianki» S. Wyspiański
Etюд D-dur Fiorrillo-Hummert	i «Legjoni» (dekl.)
	Pieśń bez słów № 25 F. Mendelsohn-Bartholdi
	Etюд № 8 F. Chopin
	Sceny hiszpańskie I. Brull.

Bilety nabywać można w kasie teatralnej codziennie 11—1 i od 5—7 g. w.

Początek o godz. 8-iej wiecz.

KOMUNIKAT SZTABU GENERALNEGO

z dn. 16.6.19.

FRONT GALICYJSKO-WOŁYŃSKI.

W Galicji Wschodniej walki trwają dalej.

Na Wołyniu nieprzyjaciel atakował dwukrotnie nasz przyczółek mostowy w Rafałowce. Ataki odparto, zmuszając przeciwnika do ucieczki w popłochu.

FRONT POLESKI:

Oprócz zwykłej działalności artylerji i patroli wywiadowczych bez zmian.

FRONT LITEWSKO-BIAŁORUSKI.

Bez zmiany.

z dn. 17.6.19.

FRONT GALICYJSKO-WOŁYŃSKI.

Wojska nasze w Galicji Wschodniej trzymają silnie świeżo zajęte pozycje, odpierając wszystkie ataki ukraińskie. Na odcinku Brzeżan 9 pułk piechoty Legjonów zniemacka napaścią odparł stanowczym kontratakem nieprzyjaciela i rozproszył go, biorąc jeńców, oraz zadając mu ciężkie straty w zabitych i rannych.

Na Wołyniu walki w rejonie Rafałówki i Kolek.

FRONT POLESKI i LITEWSKO-BIAŁORUSKI.

Poza działalnością patroli wywiadowczych—spokój.

W zastępstwie Szefa Sztabu Generalnego Haller pułkownik.

Cztery ołtarze.

Na szczycie wawelskiej wieży ożwał się «Zygmunt» stary, rozbujał, rozspiewał, z jego spiżowej piersi płynie zew mocarny, płynie po nad ojczyste nasze pola i lasy, płynie nad starożytnych grodów kręte załomy i nad wioski naszych przyziemiste strzechy. Trzykrotnem echem odbił się o niebotycznych Tatr ścianę granitową, stopił w jeden przepiękny skord wieczności z poszumem fal Bałtyku, rozpostarł skrzydła od krańca do krańca i poszybował ku wschodzącemu słońcu po nad litewskie, żywiczne bo y i ciche śniwody.

Na dzwoni tego potężny głos, jak kraj nasz szeroki, rozwarły się świątyni podwoje, pękły wieka grobowe; na miast nlice, strojne w zieleń młodą i barwne kobierce, na wiejskie gościńce wylał się tłum niezmierny: idą wielcy królowie w szkarłat ubrani, w koronach złocistych, idą rycerze w lśniących blaskach w poszumie skrzydeł orlich a obok nich w szarych mundurach, ze srebrnym orłem na czole, z błyskawicą w oku, równym krokiem naszej dzielnej młodzi karne szeregi, szlachcic-karmazyn w żupanie i delji, obok niego chłop w białej sukmanie, dłoń nłożona do szabli i buławy ścisła dłoń od pług. Idą cchy ze swymi godłami i działwy szkolnej rój wesoly. W jeden nieskończony, niezmierny łączą się pochód; nad nimi przepiękna płynie pieśń: «Święty Boże, Święty Mocny, Święty Nieśmiertelny...» powiewają barwne sztandary z Bogarodzicą, z Orłem i Pogonią. Przed nimi dzielweczki w bieli, sypią do stóp kwiecie

pól naszych i kroczy kapłan sędziwy w srebrnej włosów anreoli, pod ręce prowadzą go: ulan młody i kmięć siermiężny, nad nim niebo nasze rozpostarło swój najpiękniejszy, lasurowy baldachim, a w dłońiach wysoko, niby słońce złote, spowite w muślinów śnieżną chmurkę, niesie promienną Hostję. Tak obchodzą plac obszeray, gdzie stanąć ma nowy dom—dom ojczyzny odrodzonej. Na czterech rogach jego, dawnym obyczajem, gdzie legnąć mają kamienie węgielne, wzniesiono cztery ołtarze.

A pierwszy kamień—to wiara ojców naszych; granit to twardy, bez skazy, z onej epoki, na której Zbawiciel dźwigał Kościół Swoj Święty.

Drugi zaś głaz—to hart naszego rycerstwa. Chęć pokryła go rdza krwawa—uderz młotem i kielnią a ozwie się głosem czystym spiżn. I będzie ci ten głos śpiewał pieśń cudną, rapsod bohaterski o wielkich czynach i wielkiej chwale, o Grunwaldzie, Kircholmie, Chocimie i Wiedniu, o Raclawicach i Ostrołęce, o obronie Lwowa i odzyskaniem Wilnie.

A trzeci kamień to przywiązanie nasze do tej ziemi—rodzicielki, to żnój naszego chłopu, jego zacięta wytrwałość, to ziemiaństwa naszego kulturalna praca, to owa cicha, bezkrwawa, lecz śmiertelna walka o zagon ojcowski, pięćdziesiąt lat i o ten biały nasz dworek rodzinny w zieleń lip piastowych, pod słomianą strzechą.

Czwarty zaś głaz węgielny—to naszych niewiast cześć niepokalana, to matek naszych kołysanka, co nam w niemowlęctwie już w pierś sączyła hart wytrwania, miłość bez granic, poświęcenie i meztwo bojowania za najświętszą sprawę. To dziewic naszych rzewna modlitwa, co nam towarzyszy w bój krwawy. To noce niespane, przeleżane krzyżem na chłodnych taflach kościelnej posadzki, to lzy sieroce, lzy piekące po ojcu, mężu, kochanku, bracie i synie, co tam poległ śmiercią walecznych na polu chwały, na rusztowaniu, pod ręką siepacza, lub zapomniany, samotny, skonał wśród śniegów mroźnej Syberji.

Oto cztery glazy ofiarne, to fundamenta, na których dziś dźwigamy nowy dom naszej wolnej Ojczyzny.

Pobłogosław Boże!

Jan Obst.

Z chwili politycznej.

Zredagowany w Wersalu projekt traktatu pokojowego wywołał w Ameryce silną agitację przeciw Wilsonowi i wyraźnie wrogi nastroj przeciwko Anglii. Poza sprawą niezakomunikowania w drodze rządowej tekstu owego projektu izbom, opinja amerykańska oburza się na układ o Lidze narodów, uważając, że jest on dla

Ameryki szkodliwy i przynosi korzyści jedynie Anglii. Zdaniem polityków republikańskich, układ ten zapewni Anglii panowanie na wieki nad wszystkimi jej posiadłościami obecami i zmusza Stany Zjednoczone, jak i każdego innego członka Ligi do niesienia Anglii pomocy zbrojnej, na wypadek, gdyby Irlandja zaczęła się oderwać od imperjum brytańskiego, jak to uczyniły w końcu XVIII wieku obecne Stany Zjednoczone, Układ upoważnia, zdaniem republikańców, Ligę do wtrącania się w sprawy amerykańskie i zarazem zmusić może Stany do zbrojnej interwencji w Europie. Wielu z republikanów utrzymuje wprost, że Wilson wpadł w pułapkę, podsuniętą mu przez Lloyd George'a.

Wrogi nastroj przeciwko Anglii stał się powodem, że wniosek senatora Borah, żądający, by amerykańska delegacja pokojowa użyła całego wpływu dla zapewnienia delegacji irlandzkiej możności wypowiedzenia żądań Irlandczyków na konferencji pokojowej, w komisji senatu uzyskał powszechną aprobatę.

Ponieważ wojsko czeskie wycofało się ze Spisza i Orawy ludność polska wysłała do miejscowych starostw delegację z prośbą o obsadzenie natchmiastowe Spisza i Orawy przez wojska polskie w obronie życia i mienia tej ludności.

Sytuacja na Spiszu i Orawie przedstawia się w tej chwili bardzo poważnie. Ludność znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie, gdyż i wojskowe i cywilne władze czeskie uciekły. Wobec tego ludność rozpoczęła natchmiast organizować władze tymczasowe.

Ministerjum spraw zagranicznych wydało zakaz wprowadzenia wojsk polskich na tereny spisko-orawskie, co w kołach podhalańskiej ludności, która zupełnie nie pojmuje powodów, wywołało rozgorzyczenie. Wojsko stosuje się do otrzymanych rozkazów, ale każdej chwili mogą się zdarzyć wypadki, które zmuszą je do wstąpienia i interwencji.

Starostwie spisko-orawski i nowotarski wysłali do rządu telegramy, przedstawiające żądania delegacji i domagające się gorąco natchmiastowej akcji wojskowej, jako nieodwołowego zarządzenia ochronnego. Niezależnie, podobne telegramy wysłały od siebie delegacje.

Przypuszczać należy, że pod naciskiem woli ludności spisko-orawskiej, która tak bardzo pragnie połączenia z ojczyzną, a w tej chwili jest wystawiona na straszne niebezpieczeństwo bolszewickie, rząd ustąpi i wyda potrzebne rozkazy. Czas już najwyższy!

Do Wiednia przybyła misja rządu japońskiego, mająca na celu nawiązanie oficjalnych stosunków z republiką austriacką. Dalszym zadaniem tej misji jest nawiązanie stosunków z państwami narodowościowymi, powstałymi na gruzach Austrii.

